

[Kristen Amby.]

men det er nu for let, højtærede Indenrigsministere, at sige, at har man haft Betænkkeligheder ved en Ting, men alligevel er gaaet med, saa er man jo egentlig Modstander af denne Ting. Der var nemlig, hvis Betænkkelighederne var tilstrækkelig store, ingen hverken ydre eller indre Nødvendighed for, at den højtærede Indenrigsminister blev siddende som Minister. Naar den højtærede Indenrigsminister gik med til Ting i denne Samlingens Tid, maa det vel være, fordi han har erkendt, at selv om de var hans Sind og Natur imod, var de nødvendige, og det har dog aldrig været Skik her i Landet, naar man var i et Samarbejde, som er en Helhed og en Enhed, at man saa ikke tog sit Ansvar for det, man under de givne Forhold var med til.

Det, jeg har indvendt over for den højtærede Indenrigsminister med Hensyn til Udrensningen, er, at jeg aldrig har hørt ham, naar han har talt derom, begynde med at erklære Nødvendigheden af den Udrensningslovgivning, vi har lavet. Der er fejlet, sikkert, jeg har selv i Gaar nævnt, hvordan der paa et bestemt Punkt er fejlet afgørende; jeg synes nemlig ikke Anklagemyndigheden har benyttet sig af den Ret, der er hjemlet i selve Lovgivningen til Tiltalefrafald i adskillige Tilfælde. Men Lovgivningens Hovedsynspunkt: at de, der forraadte deres Land eller gik ind i landsskadelig Virksomhed, skal rammes haardt, det blev udtrykt klart i den Trontale, som den højtærede Indenrigsminister ogsaa maa have tilsluttet sig.

Nu siger den højtærede Indenrigsminister — det er i øvrigt første Gang, jeg hører det —, at han havde uhyre Betænkkeligheder, og altsaa saa store Betænkkeligheder, at han ikke selv vilde fremlægge Forslaget derom, ved, at man begik Grundlovsbrudet. Jeg kan sige det samme igen: hvis det var virkelig dybe Betænkkeligheder af principiel Natur, saa kan man efter min Mening ikke blive siddende i en Regering og være med til at vedtage Beslutninger dér. Man kan ikke være med til den Slags Ting, som man ikke er tvunget til — for der var jo ingen Fjender her i Landet — og saa bagefter sige: det var jeg egentlig imod. Der var en indre Grund, hvorfor vi alle gik med dertil, det var ikke under ydre Tryk, under ydre Tvang, mig bekendt.

Der var en Aftale, det ved jeg vel, under Besættelsen, altsaa inden Befrielsen, om, at Kommunerne skulde placeres. Hvordan, det ved jeg ikke om der er aftalt noget om i Enkeltheder, det er muligt; men i alt Fald i Befrielsens Øjeblik maatte

man staa fuldkommen frit over for, under hvilken Form det skulde ske. Man kunde jo da endelig have valgt den Form, hvis man havde villet, at tage 6 Kommuner ind i Regeringen, det var i alt Fald ikke noget Grundlovsbrud. Nej, naar man gjorde det — og det er mit Argument — var det, fordi man følte, at der var noget i Vejen med Valget 1943. Det var ikke et frit Valg, for det Parti var forbudt. Det var en Uretfærdighed og en Urimelighed, der var blevet be-
gaet dengang, og det vilde man reparere paa.

Saa siger jeg: Ja, men de samme Betragtninger maa da gøre sig gældende med Hensyn til Landstingsvalget, i hvert Fald i de Landsdele, hvor der var Landstingsvalg dengang; og naar man saa kunde faa Landstingsvalg uden noget Grundlovsbrud, oven i Købet ved en Grundlovsændring, som der var almindeligt Folkekrav om, og som der er Tilhængere af i alle Partier, ja, saa forstaar jeg ikke, at man kan tillade sig at sige, at de, der vil være med til det sidste, laver Grin med Grundloven, medens derimod de, der sammen med os andre er med til det første, de klare Grundlovsbrydere, højagter Grundloven. Det er det, jeg kalder et Lavmaal for politisk Debat.

Der er et Problem, det kan enhver se, med Hensyn til Fornyelsen af den Rigsdag, vi sidder i. Vi faar nu et Valg, der klarer Spørgsmaalet om, hvor den politiske Magt ligger her i Landet, det haaber jeg i hvert Fald vil ske, for det er vel Meningen, at dette Valg skal være afgørende for den politiske Magt her i Landet. (Afbrudelse: Det kan ikke undgaaes!). Ja, det kunde der maaske nok være Tvivl om, naar man klammer sig, som man gør, til det nuværende Landsting, ellers er der ikke nogen rigtig Mening i det. Men jeg gaar altsaa ud fra, indtil det modsatte er sagt, at dette Valg afgør den politiske Magt her i Landet. Men vi faar et Landsting siddende, som der ustandselig vil være Uro om. Skulde det fungere som Rigsret, vil ingen kunne anerkende dets Beføjelse, idet Halvdelen er valgt før Krigen, Halvdelen ved et unormalt Valg under Krigen. Jeg forstaar ikke, at Folk, der har med Politik at gøre, ikke kan se, at det er et Problem af meget mere vidtrækkende Betydning, end de to ærede Venstrepartier synes at tro det er.

Der er allerede svaret paa Spørgsmaalet om fire Femtedele af Understøttelserne, det skal jeg ikke sige mere om. Men der var en Ting, jeg hæftede mig meget stærkt ved i den højtærede Ministers Tale. Den blev holdt saadan, at den gjorde Indtryk, det